

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-64/04
Бања Лука, 16.9.2005. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Томић Биљане, као предсједника вијећа, Гојковић Стаке, Савић Стевана, Лукић Драгослава и Куленовић Златка, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Б. М. из Д., коју заступа пуномоћник Н. Н., адвокат из Д., против туженог ТИ У. из Д. кога заступа пуномоћник М. С., адвокат из Д., ради утврђења станарског права на стану, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Д. број Гж-309/03 од 17.12.2003. године, на сједници одржаној 16.9.2005. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Д. број П-759/02 од 21.3.2003. године одбијен је тужбени захтјев тужитељице и одлучено да тужитељица надокнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 137,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Д. број Гж-309/03 од 17.12.2003. године жалба тужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељица побија другостепену одлуку због погрешне примјене материјалног права и предлаже да се оспорена пресуда преиначи усвајањем тужбеног захтјева у цијелости или пак да се укине и предмет врати на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужени је оспорио наводе тужитељице и предложио да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

У овој парници тужитељица захтијева да се утврди да је носилац станарског права на двоипособном стану у Д., површине 70 м², који се састоји од ходника, кухиње, дневног боравка, дјечије собе, спаваће собе, купатила са WC-ом и шупе у подруму, у згради саграђеној на кч. 1737 уписана у пл. 2462 к.о. Д. I, да је станарско право стечено 1986. године на основу уговора о коришћењу стана закљученог са СИЗ-ом за стамбено-комуналну област Д., те да пресуда замјењује такав уговор.

У поступку који је претходио доношењу нижестепених одлука показало се међу парничним странкама неспорним: да је тужитељица била запослена код туженог од 1.6.1980. до 31.3.1992. године на мјесту ађустер тканина; да спорни стан тужени није својом одлуком додијелио тужитељици на кориштење; да тужитељица није закључила уговор о кориштењу предметног стана са СИЗ-ом становања, односно надлежним органом или установом и да је тужитељица спорни стан користила од 1986. године до 1992. године, тј. до почетка ратних сукоба у БиХ.

Полазећи од ових неспорних чињеница, а имајући у виду да је према исказу тужитељице предметни стан са њом користила још једна радница туженог, нижестепени судови су закључили да само дугогодишње становање, без пуноважног акта о додјели стана на кориштење и без закљученог уговора о кориштењу стана, не може водити стицању станарског права, па да се у конкретном случају нису стекли услови из члана 11. Закона о стамбеним односима и судили тако што су одбили тужбени захтјев тужитељице.

Оспорена одлука је правилна.

Правилно су нижестепени судови примијенили материјално правне одредбе члана 11. Закона о стамбеним односима ("Службени лист СРБиХ, бр. 14/84, 12/87 и 36/89 и "Службени гласник РС, бр. 19/93 до 31/99 – у даљем тексту ЗСО) када су одбили тужбени захтјев тужитељице.

Одредбом члана 11. став 1. ЗСО прописано је да станарско право грађанин стиче даном законитог усељења у стан. Ставом 2. истог члана одређено је да се законитим усељењем у стан сматра усељење извршено на основу уговора о кориштењу стана, закљученог на основу одговарајућег акта или другог акта утврђеног овим законом који представља пуноважан основ за усељење у стан.

Дакле, пуноважан основ за усељење у стан јесте правоснажан акт о додјели стана на кориштење који је и основ за закључивање уговора о кориштењу стана. У конкретном случају неспорно је да тужени спорни стан није додјелио тужитељици на кориштење и да тужитељица није закључила уговор о кориштењу стана, па нема сумње да је њено усељење у предметни стан било незаконито.

Чињеница је да је тужитељица становала у спорном стану у дужем временском периоду, али да је била свјесна да тај стан користи незаконито због чега је, према њеном исказу (након усељења у стан) покренула поступак код суда удруженог рада за поништење ранг-листе за додјелу другог стана и одлуке о додјели тог стана, те прихватила да стан користи са још једном радницом туженог. Стога се у конкретном случају спорни стан не може сматрати тужитељичиним домом у смислу члана 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. У супротном, ако би се усвојио другачији став о питању поштивања права на дом, дакле, искључиво на основу фактичког стања, (без ваљаног основа за усељење) као у конкретном случају, дошло би до непоштивања закона и законом предвиђених услова за стицање станарског права.

С обзиром да тужитељица није имала конституисано станарско право на спорном стану, те да право на имовину не постоји до тренутка до када лице нема конституисано право на одређену имовину, у конкретном случају нема ни повреде члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију.

Из изложеног слиједи да спорна пресуда нема недостатака на које указује ревизија тужитељице и они на које овај суд пази по службеној дужности у смислу члана 386. раније важећег Закона о парничном поступку ("Службени лист СФРЈ", број 4/77 до 35/91, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 14/94 и 32/94 – даље: ЗПП), па је примјеном одредбе члана 393. ЗПП-а у вези са чланом 456. став 1. сада важећег Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/03, 85/03 и 74/05) одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка